

Arbejdsmiljøklagenævnet har i perioden juli 2008 - til og med september 2008 truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse. Afgørelserne vil i deres helhed blive lagt i Retsinformation.

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	2
Sag nr. 1.....	2
Påbud om forebyggelse af voldsrisiko ved røverier	2
Sag nr. 2.....	3
Påbud om forebyggelse af risiko for voldsrisiko i forbindelse med tyveri af varer	3
Sag nr. 3.....	3
Vippeborde – spørgsmål om årligt eftersyn – hjemvist til fornyet behandling	3
Sag nr. 4.....	4
Instruktion af medarbejdere i forholdsregler ved risiko for mindre uheld med stoffer og materialer	4
Sag nr. 5.....	4
Hjemmel til påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver i forbindelse med påbud om undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø.....	4
Sag nr. 6.....	5
Lov om røgfri miljøer. Alle virksomheder med ansatte skal udarbejde en skriftlig rygepolitik	5
Sag nr. 7.....	5
Lov om røgfri miljøer. Adgangsforhold til en pub, hvor ejeren havde tilladt rygning. Straks påbud ved overtrædelse af forbud.....	5
Sag nr. 8.....	5
Lov om røgfri miljøer. Adgangsforholdene til en krostue med servering af mad i et tilstødende lokale. Straks påbud.....	5
Sag nr. 9.....	6
Uvedkommende genstande måtte ikke opbevares i en elevators teknikrum.	6
Sag nr. 10.....	6
Offentlig adgang til et bankocenter betød at der ikke måtte ryges	6
Sag nr. 11.....	7
Rygning på et socialt værested. Har klagen opsættende virkning	7
Sag nr. 12.....	8
Lov om røgfri miljøer. Serveringsareal i et værtshus.....	8
Sag nr. 13.....	8
Lov om røgfri miljøer. Serveringsareal i et værtshus.....	8
Sag nr. 14.....	9
Lov om røgfri miljøer. Serveringsareal i et værtshus.....	9
Sag nr. 15.....	9
Fristoverskridelse – påbud om autoriseret rådgiver (gentagne påbud) – principiel betydning.....	9
Sag nr. 16.....	9
For sen klage. Spørgsmål om Arbejdstilsynets afgørelse var principiel.....	9

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Påbud om forebyggelse af voldsrisiko ved røverier

Arbejdstilsynet førte tilsyn hos en optikerforretning beliggende i et storcenter og konstaterede i den forbindelse en række forhold vedrørende pengehåndtering ved kassen og transport af penge til døgnboks.

Der er i Storcenterets åbningstid både civile og uniformerede vagter og i forretningen er tilknyttet 5 ansatte, heraf 2 elever. Forretningens åbningstider er 9.30 til 20.00 på hverdage, 9.30 til 16.00 på lørdage, samt 10.00 til 16.00 på den 1. søndag i hver måned. Der foregik alenearbejde på ydertidspunkterne, og når en kollega skal et ærinde. Der var ikke videoovervågning eller diskret alarmeringsmulighed i butikken.

Det blev oplyst, at der var retningslinier for den maximale kassebeholdning, at overskydende beløb opbevares ved kassen. Den samlede kontante beholdning må højst være på 11.000 kr. og optælling af dagens omsætning finder sted ved lukketid.

De ansatte havde ikke fået nogen instruktion om pengehåndtering, ligesom der ikke fandtes nogen procedure for eller instruktion i, hvordan transporten af penge til døgnboks skulle foregå, eller for, hvad der skulle ske, hvis man bliver udsat for røveri.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt i forhold til risiko for vold og røveri, og at virksomheden skal træffe effektive forebyggende foranstaltninger til sikring af de ansatte under et eventuelt røveri.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse.

Nævnet lagde vægt på, at virksomheden ikke havde en tilstrækkelig instruktion om pengehåndtering og transport af penge til døgnboks, at der er tale om beløb op til 3.000 kr. i kassen og op til 11.000 kr. i en uaflåst skuffe, samt at pengebeholdningerne er lettilgængelige, da overskydende penge fra kassen og nøglen til kassen blev opbevaret i en uaflåst skuffe tæt ved kassen, hvorved de ansatte blev udsat for en øget voldsrisiko.

Nævnet fandt ikke, at der skulle lægges vægt på, at der ikke var videoovervågning og ikke diskret alarmering, idet afgørelsen i så fald vil få karakter af et metodepåbud, som der ikke er hjemmel til.(j.nr. 5900141-07).

Sag nr. 2

Påbud om forebyggelse af risiko for voldsrisiko i forbindelse med tyveri af varer

Arbejdstilsynet var på tilsyn hos en optikerforretning beliggende i et storcenter, og konstaterede i den forbindelse forhold for de ansatte i forbindelse med tyveri af varer i butikken.

Der er i Storcenterets åbningstid både civile og uniformerede vagter og i forretningen er tilknyttet 5 ansatte, heraf 2 elever. Forretningens åbningstider er 9.30 til 20.00 på hverdage, 9.30 til 16.00 på lørdage, samt 10.00 til 16.00 på den 1. søndag i hver måned. Der foregik alenearbejde på ydertidspunkterne, og når en kollega skal et ærinde. Der var ikke videoovervågning eller diskret alarmeringsmulighed i butikken.

Der fandtes ikke nogen instruktion i eller procedure for, hvad der skulle ske i tilfælde af tyveri af varer fra butikken. Der havde været et tilfælde af tyveri af et brillestel, hvor en kunde og en ansat løb efter tyven, som blev tilbageholdt indtil en vagt og politiet ankom.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at arbejdet i butikken skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt i forhold til en imødegåelse af risiko for vold og traumatiserende oplevelser for de ansatte ved tyveri af butikkens varer.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse, og lagde især vægt på, at virksomheden ikke havde den fornødne instruktion for, hvad de ansatte skulle gøre i tilfælde af tyveri af varer i butikken.

Nævnet fandt ikke, at der skulle lægges vægt på, at der ikke var videoovervågning og ikke diskret alarmering, idet afgørelsen i så fald vil få karakter af et metodepåbud, som der ikke er hjemmel til. (j.nr. 5900125-08).

Sag nr. 3

Vippeborde – spørgsmål om årligt eftersyn – hjemvist til fornyet behandling

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at 3 vippeborde, som blev brugt til montage af vinduer og døre, ikke havde fået årligt eftersyn.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at virksomheden skulle sikre, at der mindst hver 12. måned af leverandøren eller anden sagkyndig gennemføres et hovedhensyn.

Virksomheden klagede over afgørelsen og henviste til, at leverandøren havde undret sig over Arbejdstilsynets krav om et årligt eftersyn, herunder at vippebordene var CE - mærket.

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling og afgørelse i Arbejdstilsynet, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst sagen i forhold til virksomhedens oplysninger om, at leverandøren ikke kendte til, at det omhandlede vippebord var omfattet af krav om eftersyn, og at vippebordet var CE - mærket.

Arbejdstilsynet havde desuden ikke taget stilling til, om der var mulighed for at få dispensation fra kravet om eftersyn hver 12. måned (j.nr. 5900101-08).

Sag nr. 4

Instruktion af medarbejdere i forholdsregler ved risiko for mindre uheld med stoffer og materialer

Under tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomheden forhandlede faremærkede produkter, såsom saltsyre, terpentin og tør pudsemørtel.

Ledelsen oplyste over for Arbejdstilsynet, at de ansatte ikke havde fået særlig instruktion i håndteringen af produkterne, og at der ikke er faste procedurer eller retningslinjer for, hvordan arbejdet tilrettelægges i tilfælde af, at der skete uheld med de faremærkede produkter.

De ansatte havde via virksomhedens computer adgang til en skærm, hvor leverandørdatablade for de pågældende produkter kunne hentes.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at sikre, at arbejdet i forbindelse med mindre uheld med faremærkede produkter i alle led skulle planlægges og tilrettelægges, således at det kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse, og lagde vægt på, at de ansatte efter det oplyste ikke havde fået særlig instruktion, faste procedurer eller lignende for, hvordan arbejdet skulle tilrettelægges i forbindelse med eventuelle uheld med de faremærkede produkter (j.nr. 5900073-08).

Sag nr. 5

Hjemmel til påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver i forbindelse med påbud om undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø

Arbejdstilsynet gennemførte et tilsynsbesøg ved en kirke og gav påbud om, at der skulle bruges en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at undersøge det psykiske arbejdsmiljø.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at det følger af § 5 i bekendtgørelsen om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, at der skal bruges autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når der gives påbud om undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø. Det er således ikke nødvendigt at Arbejdstilsynet træffer to selvstændige afgørelse i denne situation.

I øvrigt fandt Arbejds miljøklagenævnet, at der var grundlag for påbud om at undersøge det psykiske arbejdsmiljø ved kirken (j. nr. 5900184-07).

Sag nr. 6

Lov om røgfri miljøer. Alle virksomheder med ansatte skal udarbejde en skriftlig rygepolitik

Ved tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomheden, der havde én ansat, ikke havde en skriftlig rygepolitik.

Virksomhedens ejer fandt, at en skriftlig rygepolitik var overflødig, eftersom der kun er én ansat. Ejeren henviste til, at han havde tilbudt sin medarbejder et rygestopkursus, og at medarbejderen udviste fornødne hensyn.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en mundtlig rygepolitik ikke opfyldte lovens krav, hvorfor nævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud (j.nr. 5900050 - 08).

Sag nr. 7

Lov om røgfri miljøer. Adgangsforhold til en pub, hvor ejeren havde tilladt rygning. Strakspåbud ved overtrædelse af forbud

Ved tilsynsbesøg i en pub, som ligger i et center/arkade konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev røget indendørs, at serveringsarealet var over 40 m², og at virksomheden havde ansatte.

Pubben serverede mad i arkaden uden for pubben. Der var rygeforbud i arkaden, men ejeren af pubben havde tilladt, at der måtte ryges i pubben.

Pubbens ejer oplyste, at pubben og arkaden var 2 forskellige juridiske enheder, og at selve pubben var under 40 m².

Klager fandt, at det ikke var rimeligt af Arbejdstilsynet at meddele et strakspåbud, når Arbejdstilsynet havde baseret sin afgørelse på forkerte faktiske omstændigheder.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en overtrædelse af et forbud mod rygning ikke kan give anden reaktion end et strakspåbud, men hjemviste sagen, fordi nævnet på grundlag af sagens faktiske oplysninger ikke kunne tage stilling til, om forholdene var således, at ejeren af pubben kunne tillade rygning. (j.nr. 5900087-08).

Sag nr. 8

Lov om røgfri miljøer. Adgangsforholdene til en krostue med servering af mad i et tilstødende lokale. Strakspåbud

En kro bestod dels af en restaurant dels af en krostue. Der var fælles indgang til en entre, hvorfra man kunne vælge at gå henholdsvis til restauranten eller til krostuen. Der var døre fra restauranten og krostuen ud til entreen.

Ved tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev røget i krostuen. Arbejdstilsynet konstaterede desuden, at der blev serveret mad i et lokale, der var tilknyttet krostuen.

Arbejdstilsynet skønnede, at krostuen ikke fremtrådte som en selvstændig enhed fra gaden, fordi man trådte ind i den fælles entre og meddelte virksomheden et strakspåbud.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt strakspåbudet, fordi der blev serveret mad i det til krostuen tilstødende lokale, og fordi en overtrædelse af et forbud mod rygning ikke kan give anden reaktion end et strakspåbud (j.nr. 5900096-08).

Sag nr. 9

Uvedkommende genstande måtte ikke opbevares i en elevators teknikrum.

Arbejdstilsynet besigtigede en elevator ejet af en andelsboligforening, og konstaterede, at der blev opbevaret havestole med hynder, lamper mm. i elevatorens teknikrum.

Arbejdstilsynet vurderede, at der ikke måtte henstilles ting i teknikrummet, der er elevatorens drift uvedkommende og påbød at foreningen fik fjernet alle uvedkommende ting fra elevatorens teknikrum.

Klager gjorde gældende, at der ifølge den pågældende montør ikke var noget i teknikrummet, der generede ham eller forhindrede ham i at udføre sine elevatoreftersyn.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse, idet der blev lagt vægt på at elevatorens teknikrum blev brugt til opbevaringssted for havestole med hynder, lamper m.v., og at disse genstande var elevatorens drift uvedkommende (j.nr. 5900196-07).

Sag nr. 10

Offentlig adgang til et bankocenter betød at der ikke måtte ryges

Under Arbejdstilsynets besøg i et bankocenter blev det konstateret, at der blev røget. Der var tale om ét stort lokale, hvor flere personer røg, og at den ene ende af lokalet var røgfrit område, dog uden adskillelse med vægge, døre eller lignende.

Bankospillet blev drevet af en forening bestående af forskellige idrætsforeninger. For at kunne deltage i banko skulle man have et medlemskort, som alle kunne erhverve. Kontingentet var 20,- kr. Der var først adgang til bankospillet efter 24 timers medlemskab, men det var svært at håndhæve denne regel i praksis. Af bankocentrets hjemmeside fremgik det, at alle var velkomne.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at virksomheden skulle sikre, at der ikke ryges indendørs, og at påbudet skulle efterkommes straks.

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet fandt, at bankocentrets lokale er en indendørs lokalitet, hvortil offentligheden har adgang, og derfor er omfattet af reglerne i lov om røgfri miljøer.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at den omstændighed, at adgang krævede medlemskab af foreningen, og at medlemskab skulle være gældende i 24 timer, før man havde adgang til at deltage i bankospillet, ændrede ved, at der var tale om en lokalitet, hvor der var offentlig adgang.

Nævnet havde i den forbindelse lagt vægt på, at alle som udgangspunkt var velkomne, og at enhver havde faktisk mulighed for ved betaling af kontingent på 20,- kr. at melde sig ind i foreningen og dermed få adgang straks, trods nævnte krav om 24 timers medlemskab.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at påbudet om at sikre, at der ikke ryges indendørs, skal efterkommes straks, da lovens udgangspunkt er, at det ikke er tilladt at ryge i indendørs lokaliteter (j.nr. 5900063-08).

Sag nr. 11

Rygning på et socialt værested. Har klagen opsættende virkning

Under et besøg på et værested for socialt udsatte kunne Arbejdstilsynet konstatere, at blev røget af såvel brugere, som ansatte. I et større fælleslokale var der café og spiseafdeling, opholdsafdeling med sofa og borde, samt et sted med 2 computere. Udover det store fællesrum bestod værestedet af andre større og mindre rum, fx musikrum, lager, værksted, køkken og kontorer.

Arbejdstilsynet gav strakspåbud om at sikre, at der ikke ryges indendørs på arbejdspladsen.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der var tale om en arbejdsplads med ansatte og som følge deraf var omfattet af reglerne i lov om røgfri miljøer, og at det derfor ikke var tilladt at ryge i værestedets lokaliteter, medmindre det var besluttet, at det var tilladt at ryge i arbejdslokaliteter, der alene tjente som arbejdsplads for én person ad gangen, eller det var besluttet at indrette rygerum og rygekabiner, hvor rygning kunne finde sted.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at værestedet er omfattet af lovens § 13, da der ifølge den indsendte skitse over værestedets lokaler findes mere end ét opholdsrum (j.nr. 5900109-08+5900170-08).

Sag nr. 12

Lov om røgfri miljøer. Serveringsareal i et værtshus

Rygeforbud i pub – Beregning og fortolkning af serveringsareal.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der blev røget indendørs ved bardisken, bordene i lokalet og ved billardbordet, og Arbejdstilsynet vurderede umiddelbart, at selve serveringsarealet udgjorde væsentligt mere end 40 m².

Arbejdstilsynet gav virksomheden et straksåbud om at sikre, at der ikke ryges indendørs.

Efter besøget oplyste pubbens ejer, at han ikke var enig i, at serveringsarealet udgør mere end 40 m², idet alene arealer, hvor borde og stole står, skal medregnes i serveringsarealet. Klager havde udarbejdet en tegning, som viste et areal på 6,825 m², idet det kun er serveringsarealet (borde og stole), som klager fandt skal medregnes.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet nævnet lagde vægt på, at serveringsarealet er hele det område, hvor der finder egentlig servering af drikkevarer sted, og at serveringsarealet ikke kun er at betragte, som det areal, hvor der står stole og borde. Gulvarealet mellem stole og borde vil også være en del af serveringsarealet (j.nr. 5900129-08).

Sag nr. 13

Lov om røgfri miljøer. Serveringsareal i et værtshus

Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsynsbesøg på et serveringssted, at der blev røget indendørs, og at serveringsarealet i virksomheden var væsentligt større end 40 m² og serveringsstedet derfor ikke var omfattet af undtagelsesreglen for små værtshuse og udskænkingssteder.

Virksomheden havde efter Arbejdstilsynets besøg foretaget en mindre ombygning, således at serveringsarealet er bragt ned på 35 m².

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at det må lægges til grund, at Arbejdstilsynet under tilsynsbesøget konstaterede, at der blev røget indendørs, og at der på besøgstidspunktet og før Arbejdstilsynets afgørelse var tale om et værtshus med et serveringsareal på over 40 m², og at rygning således ikke var tilladt.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på Arbejdstilsynets konstateringer og serveringsarealets størrelse på besøgstidspunktet, herunder at serveringsarealet ikke var under 40 m².

Om virksomhedens oplysning om, at en mindre ombygning af lokalet efter tilsynsbesøget har nedbragt serveringsarealet til 35 m² bemærkede nævnet, at det ligger uden for nævnets kompetence at tage stilling til om og i hvilket omfang Arbejdstilsynets påbud er efterkommet, idet det er Arbejdstilsynet som kontrollerer efterkommelsen af påbud (j.nr. 5900134-08).

Sag nr. 14

Lov om røgfri miljøer. Serveringsareal i et værtshus

Arbejdstilsynet havde konstateret, at serveringslokalet i et værtshus var over 40 m², og at der blev røget i lokalet, hvor der også var ansatte.

Spørgsmålet var hvorvidt en scene og en garderobe skulle medregnes til serveringsarealet.

Scenen var en forhøjning, som gæsterne kunne færdes på, og som ikke var afskærmet fra serveringslokalet.

Garderoben var ikke i et lukket rum, og således ikke afskærmet fra resten af serveringslokalet.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om rygeforbud, idet værtshuset uanset scene og garderobe var over 40 m² (j.nr. 5900110-08).

Sag nr. 15

Fristoverskridelse – påbud om autoriseret rådgiver (gentagne påbud) – principiel betydning

Arbejdstilsynet gav en stor kommune påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver i henhold § 4 (gentagne påbud) i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere.

Klagefristen på 4 uger var overskredet.

Når særlige grunde taler derfor, kan Arbejds miljøklagenævnet behandle en klage og tillægge denne opsættende virkning, selv om klagen ikke er modtaget inden udløb af 4 ugers fristen.

Arbejds miljøklagenævnet besluttede at behandle klagen over Arbejdstilsynets afgørelser, og at klagen havde opsættende virkning.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at kommunens særlige styreform i forhold til påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere truffet efter bekendtgørelsens § 4 (gentagne påbud), kan have principiel betydning (j.nr. 5900180-08+5900182-08).

Sag nr. 16

For sen klage. Spørgsmål om Arbejdstilsynets afgørelse var principiel.

Arbejdstilsynet var kontrolbesøg på en byggeplads, og sendte et strakspåbud om at sikre tagarbejde mod nedstyrtningsfarer, samt påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at forebygge, at overtrædelsen gentager sig, til virksomheden.

Håndværksmesteren indgav en klage alene om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet han accepterede, at han som arbejdsgiver havde overtrådt sikkerhedsregler og udbedret de påtalte forhold. Han fandt dog ikke, at han kunne sidestilles med en håndværksmester i traditionel forstand, idet han som husejer alene i dette enestående tilfælde havde valgt at ansætte medhjælp på grund af projektets omfang. Han havde ikke tidligere haft ansatte og vil ikke have dette efter projektets ophør.

Klagefristen var overskredet, men håndværksmesteren havde under sit cvr - nummer ansat den arbejdskraft, der udførte arbejdet på huset og var således arbejdsgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt derfor ikke at klagen indeholdt principielle spørgsmål og afviste at behandle klagen, da klagefristen var overskredet. (j.nr. 5900191-08).

Tidligere Nyhedsbreve kan findes på siden "Publikationer" under "Nyhedsbreve, statistik m.v. om AMK", "Nyhedsbreve fra AMK" med start på klagenævnets hjemmeside www.ama.dk.

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er specialkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
